

Reactie Internetconsultatie KLS:

Inleiding:

Binnen het wetsvoorstel Variawet hoger onderwijs, neemt het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap het initiatief om de wetgeving rondom de pilotenopleiding te verbeteren. Dit initiatief wordt door de KLM flight Academy verwelkomd. De pilotenopleiding in haar huidige vorm is maar beperkt toegankelijk voor studenten door de hoge kosten die deze opleiding met zich meebrengt. De studie kost momenteel €122.000. Nieuwe wetgeving dient zich daarom te richten op het verbeteren van de financieringsmogelijkheden van de pilotenopleiding.

Het huidige voorstel concentreert zich op een herinrichting van de pilotenopleiding tot een bachelor opleiding. Het wetsvoorstel faciliteert een samenwerking met een instelling van hoger onderwijs en een opleidingsinstituut om samen een bacheloropleiding of afstudeerrichting tot piloot aan te bieden. Het voordeel aan deze constructie is dat de pilotenopleiding de mogelijkheid krijgt tot NVAO accreditatie, waarmee de studenten die deze opleiding volgen, toegang krijgen tot het bestaande leenstelsel. Dit biedt hen de mogelijkheid een bedrag te lenen via DUO en daarmee een deel van de opleiding te bekostigen.

Duur opleiding:

Terwijl het wetsvoorstel dus een eerste stap in de goede richting is, brengt de inrichting van de pilotenopleiding als HBO bachelor ook problemen met zich mee. Allereerst verlengt dit de opleidingsduur van de pilotenopleiding van 21 maanden naar 4 jaar. Hiervoor krijgen de studenten wel een bachelor opleiding terug, maar op dit moment kiezen weinig studenten hiervoor. De meesten willen juist zo snel mogelijk de cockpit in, waar een bachelor diploma niet nodig voor is. Bovendien zorgt de langere duur van de studie voor hogere kosten voor de student. Immers moet de student twee extra jaar collegegeld financieren. Terwijl deze constructie dus wel aantrekkelijk is voor sommige studenten, zal het gros van de studenten dit geen oplossing vinden. Bovendien zijn de de kosten van de opleiding tot verkeersvlieger zodanig hoog dat ook wanneer een deel van het benodigde bedrag geleend kan worden via het DUO stelsel, de student een aanvullende lening bij een bank zal moeten afsluiten.

Daarnaast draagt dit wetsvoorstel ook niet bij aan de kostenverlaging van de pilotenopleiding. Terwijl de huidige wet bekostigde scholen de mogelijkheid geeft om over de gehele 4 jaar van de opleiding geld te innen voor de studenten die ingeschreven staan, kan deze bekostiging niet gedeeld worden met de opleidingsinstelling die 2 van de 4 jaar aan studie uitvoert. Dit betekent ook, dat de bekostiging van de overheid niet kan bijdragen aan het verlagen van de kosten van de pilotenopleiding. Immers ligt het gros van de kosten aan de kant van de instelling die de pilotenopleiding uitvoert, terwijl zij geen financiering van de overheid ontvangen.

Accreditatie

Allerlaatst vereist het wetsvoorstel in artikel 7.3h 4 verdere accreditatie van de bacheloropleiding via de NVAO. Bij dit accreditatie proces dient de NVAO inspectie ook toegang te krijgen tot de vliegopleiding van de KLS. Hierbij wordt geen duidelijkheid gegeven over de manier waarop de NVAO de kwaliteit van de vliegopleiding zal toetsen. Verdere eisen van de NVAO omtrent de inrichting van de vliegopleiding

zijn problematisch, omdat de vliegopleiding al gekeurd wordt door ILT. Via het ministerie I&W verkrijgt de vliegopleiding momenteel de accreditatie voor het opleiden van studenten tot piloot op basis van Europese wetgeving die uitgegeven wordt door de European Aviation Safety Agency - EASA. Nieuwe wetgeving dient er daarom voor te zorgen dat conflicten tussen het accreditatie proces van I&W en het proces van OCW voorkomen worden.

Het ministerie OCW zou dit kunnen bereiken, door de accreditatie die verleent wordt door I&W ook te accepteren bij het ministerie OCW. Zo kan voorkomen worden dat er tegenovergestelde eisen aan de pilotenopleiding gesteld worden vanuit de rijksoverheid, of dat de overheid tot twee verschillende conclusies komt ten aanzien van de kwaliteit van onderwijs op de KLS. Gezien de accreditatie via I&W hierbij in stand wordt gehouden, blijft er voortdurende controle op het kwaliteit van het onderwijs. Indien er hierbij alsnog gekozen wordt tot inrichting van de opleiding als een bachelor, kan de NVAO vooralsnog toezien op de kwaliteit van het onderwijs bij de HBO instelling, doordat bij de kwaliteitsbeoordeling van de vlieschool het rapport van I&W overgenomen wordt.

Mogelijkheden tot verbetering:

Het wetsvoorstel zoals het momenteel geformuleerd is, biedt alleen beperkte uitkomst voor een kleine groep studenten. Ruim 85% van de studenten aan de KLS stroomt momenteel de opleiding direct binnen vanuit het VWO. Het hervormen van de studie tot een bachelor zou voor deze studenten betekenen dat zij 2 jaar langer moeten studeren, voordat zij het cockpit in kunnen stappen. Terwijl sommige studenten ervoor kiezen om dit traject te volgen om zo ook een bachelor diploma te krijgen, zien wij op dit moment, dat de meeste studenten zo snel mogelijk de cockpit in willen. Voor deze grote groep studenten zal een traject tot Piloot via de KLS zonder bachelor aantrekkelijker zijn. Maar juist voor dit overgrote gedeelte van onze studenten blijft het problematisch dat zij geen geld kunnen lenen via het leenstelsel om hun studie te financieren, ondanks dat zij een (via ministerie I&W) geaccrediteerde studie volgen. Om dit probleem op te lossen, dient een nieuw wetsvoorstel studenten die wel de KLS opleiding volgen, maar niet de bachelor, toegang te geven tot het leenstelsel.

Het ministerie OCW kan hierbij toezicht houden op de kwaliteit van het onderwijs, via kwaliteitscontroles die op dit moment al door de rijksoverheid uitgevoerd worden. Zo kan de accreditatie procedure van het ministerie I&W gebruikt worden om de kwaliteit van de pilotenopleiding te controleren. Zo kan ook voorkomen worden dat er vanuit het ministerie OCW eisen gesteld worden aan de opleiding die in conflict staan met de eisen van I&W.

Conclusie:

Het wetsvoorstel vormt een goed initiatief vanuit OCW, gezien het de ruimte schept voor studenten om deel te nemen aan het leenstelsel. Hierdoor wordt de financiering van de pilotenopleiding makkelijker voor de student. Doordat het wetsvoorstel zich beperkt tot een samenwerkingsverband met een opleidingsinstituut en een HBO instelling, blijven er echter een aantal problemen. Zo wordt de duur van de opleiding verlengt, waardoor de kosten verder stijgen. Ook zorgt dit wetsvoorstel voor dubbele controle vanuit de rijksoverheid, waarbij conflict kan ontstaan tussen de twee kwaliteitscontroles die uitgevoerd zullen worden. Op deze gebieden is er nog ruimte tot verbetering. Daarnaast beperkt zich het wetsvoorstel hierdoor maar tot een kleine groep toekomstige piloten. Terwijl de KLS momenteel al met succes samenwerkt met andere onderwijsinstellingen, volgen de meeste studenten van de KLS de

studie zonder samenwerkingsverband met een andere instelling. Hierdoor beperkt de wetgeving zich maar tot een kleine groep studenten.

KLM en de KLM Flight Academy verzoeken de Nederlandse overheid dit wetsvoorstel zodanig aan te passen dat het voor alle student-vliegers mogelijk wordt om toegang te krijgen tot het leenstelsel van de overheid. Hiervoor dient het ons noodzakelijk dat de KLM flight Academy geaccrediteerd wordt als onderwijs instelling op basis van de reeds door IL&T verleende vergunning voor de twee-jarige opleiding tot beroepsvlieger (Integrated Airline Transport Pilot License course). Door een dergelijke constructie kunnen we ervoor zorgen dat de financiering van de opleiding voor alle aankomende vliegers haalbaar wordt. Uiteindelijk zal dit ervoor zorgen dat de opleiding bereikbaar blijft voor studenten uit alle inkomensgroepen.

Bart de Vries
Directeur KLM Flight Academy & Martinair Flight
Academy

Max Tóth
Assistant Public Affairs KLM
Max.toth@klm.com